

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שלישי ט"ז באייר תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - ע"ד

1. נאמן הדיין לומר: לזה זיכיתי, ולזה חייבתי. אמנם אם כבר אין בעלי דינים עומדים לפניו, אינו נאמן. מדוע שלא נבדוק מי מחזיק את הפסק של הזכות?
מדובר שהשטר נקרע. וכן לא יועיל שידונם שוב, כיון שמדובר בפסק של שודא דדייני שנפסק ע"פ מה שיתנדב לב הדיין, ואינו יכול לחזור מזה.
2. רב נחמן: שלשה נאמנין להעיד על הולד שהוא בכור. אלו הם?
א. חיה - נאמנת רק בסמוך ללידה.
ב. אמו - נאמנת כל שבעה ימים מהלידה. [ומהברית שאביו מכירו אינה נאמנת].
ג. אביו - נאמן עליו לעולם - המקור: "יכיר" - יכירונו לאחרים.
נאמנות האב לפוסלו, - לר"י: יכול לומר האב הכהן "זה בני הוא בן גרושה, וזה בן חלוצה", ויהיה נאמן לחללו מהכהונה. לחכמים: לפוסלו אינו יכול.
3. שנינו במשנה: אבא שאול היה קורא לשתוקי - "בדוקי". מה בא להשמיענו בזה?
ששואלים אמו אותה ממי נתעברה, ואומרת "לכשר נבעלתי" - נאמנת.
ואף שכבר שנינו זאת בכתובות - פנויה מעוברת, ששאלה "מה טיבו של עובר זה?" ואמרה להם: מאיש פלוני נתעברתי, וכהן הוא [כלומר, מיוחס וכשר] - לר"ג ור"א - נאמנת. ולרבי יהושע: לא מפיה אנו חייין. ואינה נאמנת להכשירו, אלא פסול הוא מספק, כשתוקי. ופסקו כר"ג.
הוצרכו לשנות שוב - כיון שלר"ג נאמנת רק כלפי עצמה שאינה מחוללת, כיון שטענת ברי שלה מצטרפת לחזקת כשרות שלה.
אבל אבא שאול הוסיף שנאמנת גם כלפי העובר, אף שלו אין חזקת כשרות.
ואף למ"ד שם "לדברי רבן גמליאל המכשיר בה, אף מכשיר בבתה", דווקא שם במקום שרוב בני האדם שם כשרין אצלה. כגון שהיא פנויה, ורוב אנשי העיר כשרים לכהונה, ואינם חללים. וחידיש אבא שאול שאף נגד רוב פסולים נאמנת לומר שלכשר נבעלה. והלכה כאבא שאול.
4. משנה - כל האסורים לבא בקהל, מותרים לבא זה בזה. ורבי יהודה אוסר. במה נחלקו?
א. אין לפרש על ממזירי ונתיני שתוקי ואסופי, כיון שכבר שנינו זאת במשנה הקודמת, וכן לא מובנת דעת רבי יהודה.
ב. רב יהודה - ת"ק מוסיף שלא רק האסורים לבוא בקהל ישראל מותרים זה עם זה, אלא אף כל האסורים לבוא בקהל כהונה מותרים זה בזה, ואף גיורת שאסורה לכהן, מותרת בממזר. ור' יהודה חולק וסובר שקהל גרים הוא כן קהל ה', ואסור לממזר לקחת גיורת. ומשנתנו אפילו נתיגירה פחותה מג' שנים [ודלא כרשב"י] והקשו על כלל זה כדלהלן:
א. והרי אלמנה, האסורה לכהן גדול, וגרושה וחללה וזונה, שאסורים לבא בקהל כהונה, ובכל זאת אסורים לבא זה בזה.
ב. משמע, מי שמותר בקהל כהונה, אסור בפסולי קהל - והרי גר, שמותר בכהנה, ואפילו הכי הוא מותר בממזרת.
ג. רב נתן בר הושעיא - כוונת ת"ק: כל אדם שכהן אסור לישא את בתו [מלבד אלו דלעיל] - גר שנשא גיורת, שבתו אסורה לכהן [וכראב"י]. מותרין, כל אלו שכהן אסור לו לישא את בתם, כמו גרים אלו וממזרים, לבא זה בזה. נמצא שהתיר תנא קמא גר בממזרת וממזר בגיורת. ועל זה נחלק רבי יהודה במשנתנו, ואסר.
א. והרי חלל שנשא בת ישראל, שכהן אסור לו לישא את בתו [שהרי בת חלל אף היא חללה כמו אביה], ובכל זאת אסורין נמי לבא זה בזה, שהרי חללה אסורה לנתין וממזר. ותיצו: שסבר כרבי דוסתאי שבנות ישראל, הן מקוה טהרה לחללים.
ב. חלל נשא חללה, לכולי עלמא כהן אסור לישא את בתו, ובכל זאת אסור נמי זה בזה [החלל בממזרת].
ג. משמע, שכל שמותר לכהן לישא את בתו, הרי הוא אסור בממזרת - וקשה מגר שנשא בת ישראל.
ד. רב נחמן - לת"ק: כל הנולד מחייבי כריתות, הרי הוא ממזר. ואפילו ממזר שנוולד לאדם מאחותו שבא עליה, נחשב ממזר [ומותר בממזרת שנוולדה מאשת איש]. ורבי יהודה סבר: שדוקא הנולד מחייבי מיתת ב"ד נחשב ממזר. אבל מחייבי כריתות אינו ממזר, ומותר בקהל, ואסור בבת א"א.
והקשו שכבר שנינו מחלוקת דומה במסכת יבמות.
ה. רבא אין מחלוקת - תנא קמא: גר עמוני ומואבי [שהם בכלל האסורים יחד עם ממזרים ונתינים] - מותרין לבא זה בזה. ואפילו רבי יהודה שאוסר גר מכל האומות בממזרת, מודה הוא בגר עמוני ומואבי שהוא מותר בממזרת.